

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 18-10-2020 r.

Adam Bodnar

XI.518.55.2020.MA

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości**

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze!

Jako Rzecznik Praw Obywatelskich, pełniąc także – na podstawie art. 18 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2016 r. poz. 1219, z późn. zm.) – funkcję niezależnego organu ds. równego traktowania, pragnę zwrócić się do Pana Ministra **w sprawie finansowania przyznanego gminie Tuchów (woj. małopolskie) z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (Funduszu Sprawiedliwości)**, na rozwój Ochotniczej Straży Pożarnej.

Z niepokojem i zdziwieniem przyjąłem informacje przedstawione przez Pana Ministra w czasie konferencji prasowej dnia 18 sierpnia 2020 r., z których wynika, że powodem przekazania gminie Tuchów wsparcia z Funduszu w wysokości 250 tys. złotych był fakt, że **nie otrzymała ona dotacji Unii Europejskiej** w ramach programu „Partnerstwo Miast”¹. Wskazał Pan Minister, że „Gmina Tuchów stała się przedmiotem szykan unijnej komisarzy do spraw równości Heleny Dalli”, która ogłosiła, że przyczyną odmowy przyznania środków dla tego - i innych polskich samorządów – było przyjęcie

¹ Komunikat dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/wsparcie-z-funduszu-sprawiedliwosci-dla-gmin-ktore-pominielo-w-unijnym-programie-partnerstwo-miast> (dostęp: 25.08.2020)

przez nie uchwał dyskryminujących osoby nieheteronormatywne i transpłciowe². Z kolei w ocenie Pana Ministra to gmina Tuchów oraz inne samorządy, którym Komisja Europejska odmówiła finansowania zostały dotknięte dyskryminacją ze strony Unii Europejskiej, dlatego też zapowiedział Pan, że na podobne wsparcie z Funduszu Sprawiedliwości – w ramach swoistej rekompensaty - mogą liczyć inne polskie gminy.

Tymczasem w świetle przepisów prawnych określających zadania i cele Funduszu Sprawiedliwości jest on **ukierunkowany na pomoc pokrzywdzonym i świadkom, przeciwdziałanie przestępczości oraz pomoc postpenitencjarną** (art. 43 § 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, Dz. U. z 2020 r. poz. 523, dalej jako: „kkw”). Podczas gdy rozwój Ochotniczej Straży Pożarnej, na który zgodnie z doniesieniami medialnymi ma zostać przeznaczone przyznane gminie Tuchów dofinansowanie³, niewątpliwie stanowi cel pożądaný społecznie i służący ochronie życia i zdrowia ludzi, należy zauważyć, że dla jego realizacji, na mocy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1123 tj.) powołano Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej. Warto podkreślić, że również w ocenie Najwyższej Izby Kontroli **zakup sprzętu ratowniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej nie jest ustawowym celem Funduszu Sprawiedliwości**. Na podstawie kontroli przeprowadzonej w 2018 r. NIK **krytycznie oceniła więc takie przeznaczenie środków Funduszu**, przedstawiając jednocześnie generalne wnioski o dalece niewystarczającym wykorzystywaniu jego potencjału na realizację celów, dla których został powołany, tj. zwłaszcza dla ochrony i wsparcia ofiar przestępstw⁴. Ponieważ NIK sformułowała także szereg zaleceń dla Rady Ministrów i Ministra Sprawiedliwości, których wdrożenie mogłoby poprawić ocenioną negatywnie sytuację, zwróciłem się do Prezesa NIK o rozważenie przeprowadzenia sprawdzającej kontroli doraźnej, w celu zbadania sposobu wykorzystania uwag i wniosków ze wskazanej kontroli.

Mając na uwadze, że ochrona praw osób pokrzywdzonych przestępstwem, osób pozbawionych wolności oraz ich najbliższych jest moją powinnością jako Rzecznika Praw Obywatelskich, jestem zobowiązany badać w jaki sposób działania organów władzy publicznej wpływają na sytuację tych grup społecznych. Z tego względu podjąłem w niniejszej sprawie postępowanie wyjaśniające i działające w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 tj.), zwracam się do Pana Ministra, jako Dysponenta Funduszu Sprawiedliwości, z uprzejmą prośbą o przedstawienie wyjaśnień. Będę wdzięczny zwłaszcza za **wskazanie podstawy**,

² Twitt z dnia 28.07.2020 r.: <https://twitter.com/helenadalli/status/1288122195927896068> (dostęp: 25.08.2020).

³ Zob. artykuł dostępny na stronie internetowej: <https://tvn24.pl/polska/250-tysiecy-zlotych-dla-gminy-tuchow-z-funduszu-sprawiedliwosci-beda-przeznaczone-na-ochotnicza-straz-pozarna-4669510> (dostęp: 25.08.2020).

⁴ Informacja o wynikach kontroli „Pomoc Ofiarom Przystępstw w Ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym (Funduszu Sprawiedliwości)”, nr ewid. 200/2017/P/17/038/KPB, 2018 r., dostęp elektroniczny: <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/fundusz-pomocy-pokrzywdzonym.html> (dostęp: 25.08.2020).

procedury oraz uzasadnienia przyznania dotacji gminie Tuchów, w świetle przepisów określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości (Dz.U. z 2019 r. poz. 683 t.j.). Będę wdzięczny za dołączenie do odpowiedzi kopii związanej ze sprawą dokumentacji, zwłaszcza ogłoszenia o naborze wniosków, o którym mowa w § 6 ww. rozporządzenia, a także wniosku podmiotu, któremu przyznano finansowanie.

Łączę wyrazy szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/